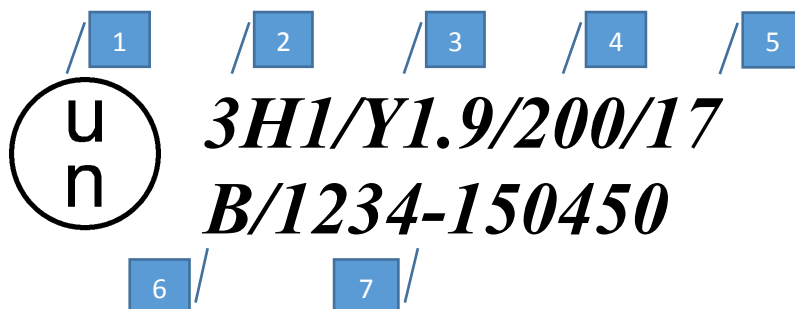

DOSSIER: UN-kenmerk op verpakkingen

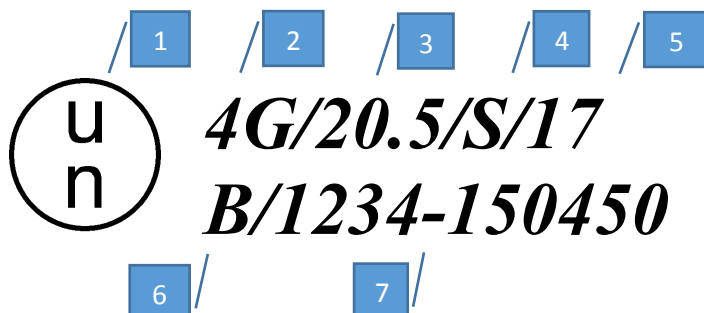
Nog veel té vaak zien we UN-kenmerken, waarvan de juistheid ver te zoeken valt, vandaar dat het eens hoog tijd werd om hier een artikel aan te wijden.

Alle verpakkingen die goedgekeurd zijn voor het gebruik tijdens het vervoer van gevaarlijke stoffen dienen van een UN-kenmerk voorzien te zijn. Deze kenmerken worden vrijgegeven door de bevoegde overheid van het land dat het keuringsrapport goedkeurt. Verpakkingen die gebruikt worden in combinatie met gevaarlijke goederen moeten steeds van zo'n kenmerk voorzien zijn!

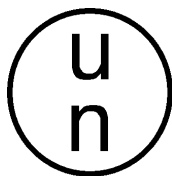
Hoe wordt nu zo een UN-kenmerk voor verpakkingen opgebouwd en hoe wordt ze gelezen?

of:

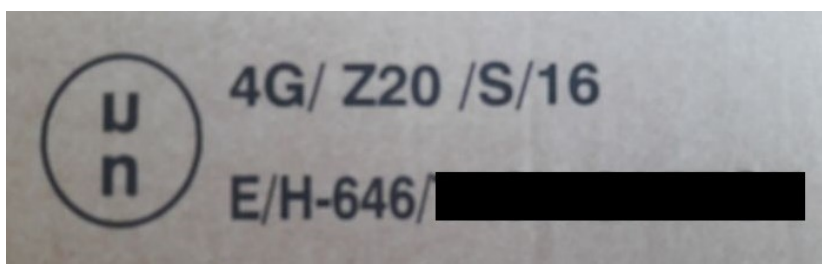
1) Het UN symbool voor de verpakkingen

Dit is het internationaal erkend symbool van de United Nations, wat erop wijst dat het een verpakking is die met positief resultaat getest geweest is volgens de testprocedures voorgeschreven door de van kracht zijnde regelgevingen (ADR/IMDG/ICAO/ADN/RID).

Aandachtspunten bij dit symbool zijn:

- Het gebruik van de correcte letters: een kleine letter **u** met eronder een kleine letter **n**, variaties hierop zijn niet toegestaan.
- De cirkel: deze moet in elk geval een cirkel blijven en mag in geen geval een ovaal of wat anders worden!!

Dit is een voorbeeld van een foutieve uitvoering van het UN symbool, de letter "u" is in spiegelbeeld geplaatst.

Noot : Enkel voor metalen verpakkingen die in reliëf gekenmerkt zijn, mogen de hoofdletters "UN" gebruikt worden in plaats van het symbool

2) de code die het verpakkingstype aanduidt :

Deze is afhankelijk van het soort verpakking en duidt dus aan waarover het gaat, dit kan een stalen of kunststof vat, een kunststof jerrycan, een kartonnen, metalen of kunststof kist, enz zijn.

Deze code bestaat steeds uit een cijfer en één of 2 (in het geval van composietverpakkingen) letters. Het cijfer heeft betrekking op de vorm van de verpakking vaten, jerrycans, kisten zakken composietverpakkingen) De letter dient steeds een hoofdletter te zijn en heeft betrekking op het materiaal waaruit de verpakking is vervaardigd. Het geheel wordt eventueel nog gevolgd door een cijfer welke de specificiteit van de verpakking verduidelijkt, open top vat of niet, kist in ge-extrudeerde kunststof of harde kunststof.... Zo staat bv 3H1 voor een kunststof jerrycan, 4H voor een kunststof kist

en 4G voor een kartonnen kist. (De volledige tabel is terug te vinden in het ADR onder hoofdstuk 6.1.2.7.)

De code voor de verpakking kan door de letter "T", "V" of "W" gevolgd worden. De letter "T" duidt een bergingsverpakking aan die extra testen heeft doorstaan en die gebruikt kan worden als een soort van oververpakking om een lekkende verpakking in te verpakken. De letter "V" duidt op een speciale verpakking die aan een aantal extra vereisten voldoet waardoor ze achteraf gebruikt kan worden om om het even welke binnenverpakking te gaan bevatten zonder dat deze hiermee getest geweest werd. De letter "W" geeft aan dat de verpakking, die weliswaar van hetzelfde type is als degene die door de code is aangegeven, gefabriceerd werd volgens een specificatie die verschilt van deze die in de regelgeving is opgenomen, maar die als gelijkwaardig wordt beschouwd. Dit soort verpakkingen zijn dan vervaardigd volgens een ander procédé of hebben licht afwijkende vormen.

3) een code die de verpakkingsgroep en de toestand van de inhoud (vast/vloeibaar) omschrijft:

Deze code bestaat uit twee delen. Eerst wordt steeds een letter gemeld. Het betreft steeds de letter X, Y of Z dewelke het gevaarniveau van de goederen aanduidt waarvoor het constructie-type met succes de beproevingen heeft doorstaan :

X staat voor de verpakkingsgroepen I , II en III

Y staat voor de verpakkingsgroepen II en III

Z alleen voor de verpakkingsgroep III

waarbij de verpakkingsgroepen respectievelijk staan voor:

Verpakkingsgroep I : zeer gevaarlijke stoffen

Verpakkingsgroep II : middelmatig gevaarlijke stoffen

Verpakkingsgroep III : in mindere mate gevaarlijke stoffen

Deze letter wordt gevolgd door een cijfer dat ofwel een bruto gewicht (in kg) aangeeft of een densiteit. Het bruto gewicht wordt aangeduid wanneer het gaat om verpakkingen die een vaste stof kunnen bevatten of samengestelde verpakkingen zoals bv een kartonnen doos met jerrycans met vloeistoffen erin (hierin worden de jerrycans met vloeistoffen beschouwd als een vaste stof in de buitenverpakking). Wanneer het verpakkingen betreft zonder binnenverpakkingen die bestemd zijn om vloeistoffen te bevatten, wordt de densiteit aangegeven. Zowel het bruto gewicht als de densiteit zijn steeds de maximale toegestane waarden waarvoor de verpakking met succes de proeven heeft doorstaan. Indien het een decimaal cijfer betreft, mag het cijfer zowel voorzien zijn van een punt als van een komma. (vb 1.9 of 1,9). Voorkeur gaat naar het gebruik van een punt.

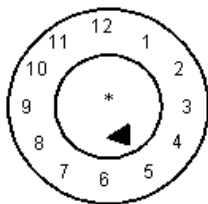
4) de letter "S" of een getal dat de hydraulische testdruk aangeeft.

Voor de verpakkingen die bestemd zijn voor het vervoer van **vaste stoffen of binnenverpakkingen** wordt er een letter "S" geplaatst.

Wanneer de verpakkingen bestemd zijn om **vloeistoffen** te bevatten wordt hier de hydraulische beproevingsdruk (in kPa) die de verpakking met succes heeft doorstaan, weergegeven.

5) De laatste twee cijfers van het fabricagejaar van de verpakking.

Naast de laatste twee cijfers van het fabricagejaar is het ook verplicht voor verpakkingen van de types 1H (kunststof vat) en 3H (kunststof jerrycan) om bijkomend de fabricagem maand aan te geven. Deze mag echter op een andere plaats dan in het kenmerk op de verpakking voorkomen, waarbij voorgesteld wordt om een maandklok te gebruiken. Hierin kan ook nog eens verwezen worden naar het jaartal. Elke andere methode die op een duurzame, leesbare en zichtbare wijze het vereiste minimum aan inlichtingen verschaft is eveneens aanvaardbaar.

Voorbeeld van maandklok: productiemaand = mei

Tot op heden maakt deze klok géén deel uit van de UN-kenmerk en dient ze dus uit de buurt van het UN-kenmerk geplaatst te worden, maar in geen geval op de locatie, voorzien voor het constructiejaartal!

Rechts boven: een voorbeeld van een jaar-maand klokje ingegoten in de kunststof

Links boven : het internationaal symbool voor de materiaalaanduiding

Onderaan midden: een extra klokje dat nog supplementaire informatie bevat over deze verpakking (hier kan men bv informatie geven over het productielot of over het gebruikte materiaal).

6) de naam van de Lidstaat die de toekenning van het kenmerk goedkeurt.

Dit wordt aangegeven via het kenteken voor de voertuigen in het internationaal wegverkeer.

In ons geval is dit de letter "B" voor de door het BVI goedgekeurde verpakkingen of "NL" voor de verpakkingen die via ons zusterbedrijf T&CPI goedgekeurd werden.

7) de naam van de fabrikant of een ander identificatiemerk (B/NL vult dit aan met een uniek volgnummer)

De naam of het identificatiemerk wordt vastgelegd door de bevoegde overheid in samenspraak met de producent van de verpakkingen. In B/NL wordt de producent aangeduid door ofwel zijn naam, een logo, of een cijfercode gevolgd door een tussenstreepje en een uniek volgnummer dat eveneens door de bevoegde overheid wordt toegekend.

Voorbeelden van een UN-kenmerk:

Hier is het kenmerk volledig correct, maar helaas is de strapping net op het UN logo geplaatst waardoor het kenmerk helaas ongeldig is.

Uit deze markering kunnen we afleiden dat deze verpakking getest werd voor verschillende gewichten in functie van de verpakkingsgroepen. Dit moet wel anders aangeduid worden, nl:

4D/X75/S/16

NL/XXXX-3197

X75=Y90=Z90

Een correct voorbeeld zonder enige fout !

Tot hier de bespreking van de opbouw van een UN-kenmerk. Daarnaast kan er ook nog het e.e.a. gezegd worden over de positie en de afmetingen van de kenmerken op de verpakkingen.

Op verpakkingen met een bruto massa van meer dan 30 kg of 30l moeten de kenmerken – of een reproductie ervan – op de bovenzijde of op een van de zijkanten van de verpakking voorkomen. De letters, getallen en symbolen moeten ten minste 12 mm hoog zijn. Op verpakkingen van minder dan 30kg of 30l volstaat een letterhoogte van 6mm en bij verpakkingen van minder dan 5kg of 5l dienen ze gepaste afmetingen te hebben (hieronder wordt verstaan dat de hoogte in verhouding moet zijn met de afmetingen van de verpakking).

Het een en ander is nu verduidelijkt betreffende het UN-kenmerk op verpakkingen, het lijkt evident maar verdient niettemin de volle aandacht. De regels mbt het UN-kenmerk zijn immers vastgelegd in de regelgevingen (ADR/IMDG/ICAO/ADN/RID), wat er dus voor zorgt dat dit zaken zijn die moeten nageleefd worden en die regelmatig gecontroleerd worden tijdens wegcontroles of bij aankomst in de havens.

Wanneer hierop fouten (verkeerd UN symbool, te kleine letters of algemeen niet correcte opbouw van het kenmerk) worden vastgesteld dan zorgt dit ervoor dat de verpakking niet conform de regelgeving is met als gevolg dat ze niet gebruikt mag worden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Dus tijdens een wegcontrole kan er beslist worden dat de wet overtreden werd waardoor de lading kan worden geblokkeerd en waarbij alles dient te worden herverpakt ...en we weten allemaal dat dit gepaard gaat met enorme kosten en een aanzienlijk tijdsverlies waaruit dan zo goed als zeker schadeclaims zullen voortvloeien.

Dus bent u producent, dan hebt u er alle belang bij om dit te vermijden en is het beter om op voorhand even het kenmerk van jullie verpakking grondig onder de loep te nemen, want ja ook het kenmerk maakt onderdeel uit van een goedgekeurde verpakking voor het transport van gevaarlijke goederen.

Hetzelfde geldt uiteraard ook voor de veiligheidsadviseurs en aankopers van UN gekeurde verpakkingen. Ook jullie kunnen best op voorhand even de juistheid van de kenmerken controleren alvorens de goederen te gaan verpakken en verzenden!

Veel succes ermee!

Info en testaanvragen: klik door naar onze [website](#)

Contact: [Dimitri De Valck](#)